

VAIKŲ DANTŲ PRIEŽIŪRA

Burnos higienos reikia mokyti nuo mažumės

Vaikų burnos sveikatos priežiūros įpročius formuoti reikėtų pradėti išdygus pirmajam dantukui. Juos būtina mokyti du kartus per dieną maždaug po dvi minutes dantų šepetėliu ir pasta valyti dantis. Būna, kad mažyliai nenori valytis dantų ir priešinasi. Tokiais atvejais visa šeima tai turėtų daryti kartu – tėvų ar vyresniųjų brolių ir sesių pavyzdys motyvuoja vaikus. Geriausia vaikui pirkti minkštą arba labai minkštą dantų šepetėlį su maža galvute ir patogia rankena, o dantų pastą rinktis pagal vaiko amžių.

Kada turėtų būti pirmasis vaiko vizitas pas gydytoją odontologą?

Pirmasis vaiko vizitas pas odontologą rekomenduojamas išdygus pirmajam dantukui. Vizito metu gydytojas apžiūri vaiko burną, suteikia informacijos apie dantukų priežiūrą, paaiškina tinkamą mitybos režimą.

Kaip paruošti vaiką apsilankymui pas odontologą?

Svarbiausia užduotis tėveliams – nemeluoti bei palankiai nuteikti vaiką. Tėvai negali sakyti „tau nieko nedarys“, nes gydytojas tikrai darys. Taip pat jokių būdu negali būti gąsdinimų „jei nevalysi dantų, eisi pas gydytoją“. Ruošdamiesi į kliniką nepasakokite, kad gali skaudėti. Teisingą vaiko požiūrį į odontologus padės formuoti įvairios žaidimo formos. Pasakojant apie dantų gydymą dažniausiai vaikus itin sudomina vaikiški informatyviniai filmukai, taip pat padeda žaislai ar pasakos. Svarbu vaiką sudominti, kad apsilankymo pas odontologą jis lauktų kaip nuotykių, o ne kaip grėsmės.

Ką daryti tėvams, jeigu vaikas neprisileidžia gydytojo?

Kartais baimė išduoda prastą dantų priežiūrą. Jei dantys valomi retai, naivu tikėtis, kad mažasis nepažįstamam žmogui lengvai prasižios ir leisis gydomas. Taip pat, dažnai daroma klaida yra ta, jog vaikas į odontologijos kliniką atvežamas tik tada, kai jau yra kenčiama nuo dantų skausmo ir yra reikalingas skubus gydymas, tad linksmi pažinčiai laiko beveik nebelieka. Būtent tokiomis aplinkybėmis paprastai ir gimsta odontologo baimė. Jos išvengsite, jei pirmieji vizitai bus profilaktiniai.

Kas tai yra, vaikų dantų gydymas su narkoze ar sedacija?

Sedacija – tai dantų gydymo baimės malšinimo būdas, sukeltas medikamentų. Sedacija pasireiškia mieguista būseną arba miegu iš kurio pacientas lengvai pažadinamas. Šis gydymo būdas sukelia komfortą vaikui, nes jos metu atsipalaiduojama, dingsta stresas, nerimas ir baimė. Tuo tarpu gydytojas gali saugiai ir kokybiškai atlikti dantų gydymą. Tai yra saugi procedūra vaikams, nes jos metu naudojamas tik vienos rūšies vaistinis preparatas (midazolamas), kas leidžia maksimaliai tiksliai prognozuoti vaisto veikimo eigą bei trukmę. Tačiau daliai pacientų sedacija gali būti neefektyvi (vaiko vis vien nepavyksta gydyti) arba gali pasireikšti atvirkštinė reakcija – pacientas pasidaro dar irzlesnis bei piktesnis. Tai trunka tol, kol veikia vaistai. Kalbant

apie vaikų dantų gydymą su narkoze (bendrine nejautra) – tai turėtų būti paskutinio pasirinkimo variantas, kai nepadeda nei pokalbiai su vaiku, nei sedacija. Taip pat, dantų gydymas su narkoze dažniai taikomas vaikams, kuriems nustatytas daugybinis kariesas (jis nustatomas tuomet, kai vaikas iki trejų metų turi daugiau nei 3 ėduonies pažeistus dantis).

Kokios plombinės medžiagos yra naudojamos vaikų dantų gydymui?

Pieninių dantų plombavimui naudojamos įvairios medžiagos: stiklo jonomeriniai cementai, kompomerinės plombos, kurios gali būti tiek baltos, tiek spalvotos. Po plombavimo vaikučiai noriai apžiūrinėja užplombuotą dantuką, tokių plombų pasirinkimas mažina vaikų baimę lankytis pas gydytojus odontologus ateityje.

Kokios galimos pasekmės, negydant pieninių dantų?

Paprastai visi pieniniai dantys išdygsta iki trejų metų (jų turi būti 20). Klaidinga galvoti: „čia tik pieniniai dantys, jie iškris“. Taip, jie iškris, tačiau būtent pieniniai dantys yra atsakingi už nuolatinio sąkandžio formavimąsi. Per anksti pašalinti pieniniai dantys (dažniausiai dėl ėduonies komplikacijų) sutrikdo nuolatinių dantų dygimą. Negana to, karioziniai (sugedę) dantys gali pakenkti kramtymo funkcijai, nuo kurios priklauso virškinimas, apsunkinti garsų artikuliaciją – kalbėjimą, jau nekalbant apie estetinį aspektą. Ilgą laiką negydomi pieniniai dantys neretai sukelia ir gilesnių audinių uždegimą, kuris paprastai pasireiškia pūliniu. Jei vaiko imuninė sistema nusilpusi, dėl dantų nervų uždegimų gali išsivystyti ir pūlynai, kurie dažnai sukelia kraujo užkrėtimą. Tad jei pieninį dantuką reikia gydyti, į tai pažiūrėkite rimtai.

Patarimas tėvams, kaip vaikų dantis apsaugoti nuo ėduonies.

Dantų ėduonis gali atsirasti dėl nepakankamos burnos higienos, sumažėjusio dantų atsparumo, susikaupusių apnašų ar netinkamos mitybos. Taigi, svarbiausias žingsnis apsaugantis nuo dantų ėduonies yra kokybiškas ir reguliarus dantukų valymas. Taip pat, primenu, jog profesionali burnos higiena, atliekama odontologijos klinikoje, yra indikuojama ne tik suaugusiems, bet ir vaikams. Nereiktų pamiršti ir mažųjų mitybos. Dažnai tėvai neriboja angliavandenių, leidžia nuolatos kramtyti „sausainiukus“, „riestainiukus“, „šokoladukus“, nevengia ir sulčių bei vaisvandenių, kuriuose gausu cukrų. Toks maistas gerai prilimpa prie dantų ir tuomet bakterijos pradeda gaminti rūgštis, kurios išgriaudžia ertmes dantyse. Mano patarimas – pasirinkite vieną dieną savaitėje (pvz. šeštadieniais), kai vaikui leisite pasilepinti didesniu saldumynų kiekiu. Dantukams tai bus daug mažiau kenksminga, nei kasdieninis cukrų vartojimas, nors ir mažais kiekiais. Taip pat, dantis nuo gedimo apsaugo fluoro lako aplikacijos bei dantų silantavimas. Fluoro lako aplikacijos taikomos tiek pieniniams, tiek nuolatiniams vaikų dantis. Silantavimas rekomenduojamas neseniai išdygusiems krūminiems, tai pat, prieškrūminiems dantis (pirmasis krūminis dantis išdygsta apie šeštuosius gyvenimo metus). Abi šios procedūros yra visiškai neskausmingos, tad vaikas diskomforto nepajus. Tačiau yra viena svarbi sąlyga – dantys turi būti sveiki, t.y. nepažeisti karieso.

Linkiu laikytis visų šių rekomendacijų ir džiaugtis spindinčiomis vaikų šypsenomis!

